

Tekst: Johannes 21: 1-14

Lieve mensen,

Hebben we ook een toetje? Ja. *Wat dan?.. O nee, die hoef ik niet.* Vroeger aten we alleen yoghurt en vla als toetje. Er zijn mensen die houden niet van toetjes, er zijn er die kunnen niet zonder. Ik heb ooit een vriendin gehad die lustte geen toetjes, het is niks geworden. Johannes de evangelist houdt er waarschijnlijk wel van, want hij sluit zijn evangelie ermee af. Hoofdstuk 21 is zijn toetje, zijn toegift. We komen daar zo.

Het begint zo. Geen dag meer. Tijd en eeuwigheid komen hier samen.

Ik ga vissen, roept Petrus. *Daarmee* lijkt het een tafereel uit het dagelijks leven, dat is het ook, maar het is meer. Het heeft een binnenkant. Zoals het dagelijks leven ook meer is dan het gewone. Om daarin door te dringen, moeten we ons oor te luisteren leggen bij het verhaal zelf.

Als Petrus zegt *Ik ga vissen*, zijn ze met z'n zevenen, niet meer met twaalf. Vijf van de zeven worden bij name genoemd en twee blijven anoniem. Daar is Simon Petrus - *jij bent de rots waarop ik bouw*, Thomas Didimus, de *tweeling en twijelaar*. Ook is Nathanaël erbij, *God geeft* betekent zijn naam. Dan zijn er de twee zonen van Zebedeus: Johannes en Jacobus. Zebedeus is *geschenk van God*. **Johannes betekent** En twee namen zijn open, onbeschreven, daar mag je jouw naam invullen *en* je mag ook iemand meenemen. Alle namen tezamen geven iets van het ware en ideale leerling-zijn weer.

Petrus gaat vissen. Wanneer gaan mensen vissen? Als ze iets verlangen om te vangen of te ontvangen. Je hebt te veel moeten geven of opgeven en verlangt iets. Je wilt je losmaken van iets wat je niet lekker zit of verlangt naar iets anders, en hoopt iets te vangen dat je goed doet, dat misschien je gemis, schuld of schaamte verlicht. Petrus neemt dus het initiatief. Hij gaat vissen en de andere leerlingen volgen hem. Maar ze vissen achter het net - dat was Petrus al eerder overkomen. Nu dus weer, en wederom in de nacht. Ja, het is nacht. Het is vaak nacht in de bijbel. Israël is een volk dat in duisternis wandelt tot haar een licht opgaat. Ook Jakob vecht in een nacht, een donkerte van angst en zelftwijfel aan de oever van de rivier, op de grens van leven en dood, met een geheimzinnige gestalte worstelt hij, tot de zon opgaat en het morgen wordt. Dan gaat het hem dagen... en dan kan hij zich verzoenen met zijn broeder. Nacht betekent: het leven is zonder uitzicht en inzicht. Er wordt niets geleerd dat mensen opwekt of opgewekt maakt.

Ze gaan mee vissen en stappen in het schip. Het schip is in de Bijbel het symbool van het *ik*. Daarin – we zitten nu in de binnenkant van het verhaal - dalen zij af, in zichzelf, en werpen de netten uit, in de hoop daar iets te vinden of te vangen waar ze mee verder kunnen. Als ze

deze netten ophalen zien ze, dat ze leeg zijn... Ze ontdekken dat ze van binnen leeg zijn. Ze hebben hard gewerkt, maar er blijft niks over.

Dat is een belangrijk moment op de geestelijke weg, dat we inzien dat onze netten leeg zijn... Dat we dus op momenten in ons leven kunnen uitkomen waar we met lege handen staan. Precies dat wordt Petrus die nacht gewaar. De nacht is ook een beeld van de ziel die op de tast ronddoelt, zonder vaste grond. De nacht is daar waar je als mens geen toekomst ziet. Dan is het net leeg. Dat alles voor niets lijkt te zijn geweest, dat is nacht. Dat niets is niet niks.

Dat is een belangrijk moment. Blijft er iets over van je inspanningen, of niets? In Exodus staat de tekst: 'De Heer is in ons midden, zodra er niets is.' Als je dus in je netten kijkt en je ziet niets... dan...

Dan staat daar iemand aan de oever. Ze zien het niet meteen. De schrijver van ons prachtige evangelieverhaal weet dat als hij schrijft:

Als het tenslotte morgen wordt komt Jezus op de oever staan. Hij komt als achtste bij de zeven. Hij *is* de achtste en daarmee degene die van de andere kant dan van het tijdelijke komt... Uit de wereld van God, de wereld van de achtste dag, van de overzijde, het Eeuwige. De oever, dat wat blijft..., waar vaste grond is, waar het absolute heerst. Dat wat niet vatbaar is voor misverstand, waar je los bent van het sterfelijke, van het lege net-syndroom.

Daar verschijnt Jezus. Uit het niets, op de oever. En de leerlingen zien het niet, zij kennen die kant niet meer. Maar nu ze in contact komen met de vreemde gestalte, begint het ook hen te dagen. De zeven, ze worden zich vanaf nu langzaam hun leegte en gemis bewust. Ze realiseren zich dat ondanks alle geploeter die nacht op zee, hun netten leeg blijven. Als je je dat bewust bent en als je dat onder ogen durft te zien, dan gaat je een licht op. Opgave verandert in overgave. De leegte en het niets zijn niet langer deprimerend. Wie de leegte van de ziel onder ogen durft te zien, vindt genezing. Er begint de zeven iets te dagen.

Dan stelt Jezus de vraag die de leerlingen wakker maakt. Een goeie vraag doet dat. *Kinderen, hebt gij enige toespijs?* Als jullie in de netten van je leven kijken, is er iets dat blijft en beklijft? *Kinderkens, vertel eens...* Dit kinderkens is zo teder. Het verwijst ook naar de staat van de leerlingen. Hebben jullie, kwetsbare zielen, geestelijk voedsel dat je kracht geeft, dat vertrouwen wekt en liefde? Is er een herder die jullie hoedt, of gaan jullie leiders in wezen voor eigen gewin? Zijn ze cynisch of zien ze jullie?

Kinderkens. Nee, je hoeft je echt niet groot te houden. Ja, **kinderen** hoe gaat het met jullie? Hebben jullie iets bij je wat van waarde blijft, waar we hier aan de oever op de grens van tijd en eeuwigheid ons aan tegoed kunnen doen? Nu je al een jaar in een crisis zit met al die anderen, hoe ben je gevaren? Zit er iets in je net van waarde?

Het antwoord is: *nee*.

Nee, de netten zijn leeg, daar aan de linkerkant. Dat is de waterkant, rechts is die van de oever en het droge. De linkerkant, dat is de kant van het sterfelijke en vergankelijke. De lege netten, dat gaat ook over ons leven. Dat gaat over de vraag naar de zin en de onzin. Het is de vraag wat er blijft als ik in de netten van mijn leven kijk.

Terug naar die gestalte aan de oever.

Stil, hij spreekt.

Werp je net uit aan de rechterzijde van het schip en jij zult vinden.

Rechts is de kant van God, van alles in allen. Het is ook de kant van de aanvaarding van onszelf, zoals ons leven is geweest tot nu toe. Niet alleen wat betreft de hoogtepunten, maar in alles, ook met de diepten en dat wat je afstoot. Als je eerlijk in de netten van je leven tot nu toe kijkt. Tsj...

In de netten kijken is een bewust aanschouwen van ons leven, het leven. Aan de rechterzijde de netten uitwerpen is: alle dingen die gebeurd zijn in je leven nogmaals nagaan, naar je vreugde kijken, en naar je boosheid, naar je lot en naar je daden, naar je schaamte en je schuld, en er nog wat tranen over plengen. En dan? En dan zweer je het af. Dan luister je niet naar al die stemmen en stemmingen die als echo's uit het verleden galmen, maar naar die Mens daar in het nu aan de oever. Wanneer we zo ons leven innerlijk doorleven, opent zich een bron van diep aanvaarden. Dan ontspringt in ons nieuwe levenskracht en begint het net zich met vissen te vullen. Een leeg leven wordt een vol leven.

En Jezus zei: Komt, alles is gereed, houdt maaltijd. Niemand durft hem te vragen: Wie zijt Gij? Want zij weten dat het de Heer is.

De leerling van wie Jezus houdt en die van hem houdt, begrijpt als eerste wie het is daar aan de oever. Liefde geeft een begrip dat de ratio of het gewone zien niet ziet. Het is de Heer. Ze zien vis. Dat is raar, want Jezus vraagt om vis, maar het ligt ook al klaar. Dat is een belangrijke Bijbelse notie. Mens in al je gezwoeg, vissen vangen, of je nu achter het net vist of een net vol vissen hebt, het is er ook al wel. Alles is reeds gereed.

Als je dat ziet, kun je je eigen vis binnenhalen, de oever op. Petrus sleept ze aan land: 153. *Het net scheurt niet.* Al zijn er in het leven steeds weer pijnlijke scheuringen, in kerken, politiek, relaties en mensenharten, nu vermeldt Johannes, daar op de oever van het eeuwige, daar scheuren ze niet. Het is een wonder.

153. In dat getal zit de uiteindelijke boodschap van Jezus aan ons verpakt. In de Bijbel gaan vertellen en tellen hand in hand. Het is bizar en toch vertel ik u wat ik las. In het Bijbelse scheppingslied van Genesis is 'goed' het terugkerend refrein. God ziet dat het goed is, en zeer goed als God de mens ziet. Kom daar tegenwoordig maar eens om. Dat woordje goed nu heeft als getalswaarde 17, en daarover vertelt de Joodse overlevering dit. Als je bij het begin begint, bij één en dan bij twee en dan drie en die getallen steeds optelt tot en met 17, dan kom je uit op 153.

Wat wil dat ons nu zeggen? Als je alles wat je in je leven tot nu toe aan ervaringen hebt gevangen bijeen ziet liggen in je netten, en die sleep je net als Petrus de oever op en breng je bij Jezus, al je bokaalen en al je brokken, dan is het goed, dan kan er een diepgevoeld goed over neerdalen en dat voelt als verzoening. 'Neem mijn leven laat het Heer toegewijd zijn aan uw eer', die ervaring overkomt de leerlingen daar bij het vuur, niet aan het avondmaal, maar bij het morgenmaal. Johannes de evangelist volgt de Bijbelse Joodse tijdsrekening, beweegt van de nacht naar de dag, van donker naar licht...

Geloof zit soms boordevol vragen, twijfelachtig is het bij tijden. Maar aan de oever bijeen, nu, is er een geloven voorbij de vragen. Nu is het tijd om de opstanding te vieren van onze Heer en onszelf...

Brood en Vis... Tekenen van Jezus zelf. Vanuit de nacht aan het morgenmaal, aan het licht gekomen. Neemt allen daarvan, eet...

Lieve kinderkens, neemt dit in je op, het staat gereed...

Amen

Literatuur

Nico ter Linden, *Het verhaal gaat*

Ernst Marijnissen *Het hoge woord*